

Audioaren erreferentzia: JJ-34 Motoa

Mailak: B2-C1

Funtzioak: pertsonak deskribatu, iritzia eman, balorazioak egin, gustuak azaldu

Adierazpide linguistikoak: lexikoa (*moto, vespa, mbylette, scooter, hamarkada, belaunaldi, nostalgia, makarra, istripu, motozale...*) honezkero, dagoeneko.

Azken ekintza: Moto-estiloak pertsonalitatea adierazten du?

EGITEKOAK

1-Ikasgelara etorri aurretik egitekoa.

Irrati-nobelako saioan entzungo duten gaiari lotuta, bi film ezaguneko argazkiei erreparatu eta moto-gidariei buruzko iritzia emango dute, bakoitzaren profila zein izan daitekeen bertan idatziz.

2- Ikasgelan amaitu ondoren egitekoak.

Dagoeneko / Honezkero erabilerari erreparatu ondoren, elkarriketako esaldian zein erabili beharko litzatekeen adierazi, arrazoituz. Ondoren, bi formak erabiltzeko hutsuneak bete erako ariketa egin.

1- Entzun aurretik

1.2 Bi gertaera

 Motoari lotuta aipatuko diren kontuen inguruan zer esango duten aurreikusi behar dute. Ikaskidearekin komentatu eta elkarriketa entzun ondoren, erantzuna egiaztatuko dute.

Zuzenketa:

Jon gaztetan bizi zen auzora iristen ziren “pijoen” motoei zer egiten zieten?

Zakur kakaz zikintzen zieten heldulekua

Elkarrekin eduki zuten moto-istripuaz geroztik, zein harreman izan dute motoekin?

Jon Filipinetara joan zen eta han ere motoan ibiltzen zen

2- Entzun bitartean

2.1 Jon motozalea

 Joni buruzko informazioa ematen duten hainbat baieztapen zein motori lotuta entzun dituzten adierazi behar dute.

Zuzenketa:

Vespa	Mbylette
- Bere itxura aldatzearekin batera motoa ere aldatu zuen. Makarra izatetik, ilea moztu eta txukun ibiltzera igaro zen. - Garai hartan oso garrantzitsua zen nesken arreta bereganatzea, horregatik erosi zuen modelo haren bigarren eskuko bat. - Moto hura edukita, neska segurua zela frogatu zuen Jonerekin ligatu zuenean. -Joneri asko gustatzen zitzaion moto hura.	- Bere lehenengo motoa izan zen, gaztetxoa zela erositakoa eta erraz trukatu zitekeena. - Gustukoa zuen moto hari <i>herriaren motoa</i> deitzen zioten eta bera oso lotuta zegoen herriko giroari, auzoari... - Hamasei urteko gaztetxoa zenean makarra samarra zen. Itxura hari egokituta itxuraldatu zuen motoa ere: tubarroa jarri eta eserlekua zuriz tapizatu zion.

2.2 Moto-estiloak

   Jonen eta Joneren moto-estilo desberdinak gustatzen zaizkiela ageri da elkarriketan. Esan dezatela bakoitzak zein nahiago duen. Ondoren, ikaskidearekin komentatu eta nork bere gustuko motoari buruzko iritzia eman dezala.

Zuzenketa:

JONE	JON
Scooterra, hirian ibiltzeko eta gauzak eramateko tokia duena.	Joni scooterrak plastikozko patineteak iruditzen zaizkio. Berak errepidean ibiltzeko moto handia izango luke, benetako motoa, enbragea duena.

3. ENTZUN ONDOREN

3.1 Ibilgailuak eta pertsonak

   Ikasleek, jardueran osatu dituzten moto-gidariei buruzko profila azalduko diote elkarri eta desberdintasunak aztertuko dituzte.

Ondoren, gaur egun pertsona-izaera bakoitzari moto-estilo jakin bat egokitu dakioken aztertuko dute talde txikitan, irudiei erreparatuz eta hainbat galderari erantzunez:

- Nolako bizimodua imajinatzen duzu daukatela gidariek? ikaslea, exekutiboa...
- Zeri ematen diote garrantzia? itxurari, kalitateari...
- Zer bilatzen dute? funtzionaltasuna, emozioa...
- Bestelako ibilgailurik (autoa edo bizikleta) aukeratu beharko balute, nolakoa izango litzateke?

BAKARKA EGITEKO ARIKETA

"Dagoeneko" eta "honezkero"

Biak dira denborazko aditzondo, baina, esanahi ezberdina dutenez, egoeraren arabera aukeratu beharko dugu bata ala bestea.

"Honezkero" esapideak ziurtasunik eza adierazten du, hitzunaren ustea edo hipotesia. Adibidez: "honezkero Parisen izango da". Beraz, esaldi horren bidez susmoa adierazten dugu. Jakin ez dakigu han den ala ez, baina hori uste dugu, ia ziurtasun osoz.

"Dagoeneko" esapideak aurkakoa adierazten du; hau da, ikusitako edo egiaztatutako gauzak aipatzen dira. Horregatik, gertatu eta egiaztatua dagoen gauza bati buruz ari garela, "dagoeneko" erabili behar da, eta ez "honezkero". Adibidez: "Nolatan ari zara zu dagoeneko lanean?".

Azalpena kontuan hartuta, aztertu elkarriketa-zati hau eta adierazi Jonen "honezkero" ala "dagoeneko" erabili behar zuen. Zergatik?

Ariketa hauek Ikasbileko 1913110 atazan aurkituko dituzu

JON: *Horiek ez dira motoak Jone, plastikozko patineteak dira. Nik oraingoz nire auto zaharrarekin konformatu beharko dut.*

JONE: *Honezkero “pureta” bat zarelako...*

Orain, irakurri esaldiak eta bete hutsuneak *dagoeneko* edo *honezkero* erabiliz.

1. DAGOENeko esnatuta? Ez nekien horren goiz jaikitzen zinenik.
2. Berandu da. HONEZKERO iritsi da Malen.
3. Ez kezkatu, HONEZKERO hartuko zuen hegazkina.
4. Dieta egiten aspaldi hasita dago, HONEZKERO kilo pila argalduko zituen!
5. DAGOENeko ehun kanta entzun ditugu eta beste berrehun gehiago entzun behar ditugu.
6. Nabari da neguan gaudela, arratsaldeko 5ak dira eta DAGOENeko ilundu du.
7. Zazpiak dira. HONEZKERO etxean izango da.
8. DAGOENeko heldu da lanera, oraintxe bertan jaso dut haren mezua ordenagailuan.
9. HONEZKERO esnatuko zen!
10. Nolatan ari zara zu DAGOENeko lanean?
11. Etorri gurekin mahaira, DAGOENeko hasi gara bazkaltzen eta.
13. DAGOENeko hainbat bilera egin dugu.
18. Udaleko itzultzaileak DAGOENeko lanean ari dira, oso goiz etorri dira gero arinago irteteko.
19. Sarrerak salgai daude DAGOENeko.

TRANSKRIPZIOA

JON: Lehengoan gogoratu nuen gaztetxoak ginenean auzotik motorrean azaltzen ziren pijoei egiten geniena.

JONE: Zer, *Verano Azul* sindromeak jo zaitu ala?. Azken aldian ez dago besterik. 80. (*80ko da forma zuzena*) hamarkadako telesailak, musika, liburuak.

JON: Badakizu...orain hori saltzen digute. Hamarkada bakoitzean dirua maneiatzen duen belaunaldiari bere nostalgia dosia saldu behar zaio. Baina ez duzu inon irakurri edo ikusiko guk auzoan egiten genuena.

JONE: Imajinatu dezaket. Gurpilak zulatu, motoak lapurtu.

JON: Motoa aparkatzen zutenean, inguruko zakur kakaren bat hartu eta azeleragailuaren maneta (heldulekua) goitik behera zikintzen genuen

JONE: Arrgg Jon...zer zerrikeria... Ez dut pentsatu ere egin nahi kasko barruko aldean zer egin...

JON: Garai hartan ez zuen inork kaskorik erabiltzen. Bestela...

JON: Vale markakoa pijoen motoa zen... Vespinoa zozoena eta Mobylettea herriaren motorra, erraz trukatu zitekeen gainera.

JONE: Utzi asmatzen, zuk “herriaren motoa” izan zenuen, klaro (jakina).

JON: Nire lehenengo motoa izan zen, mobilet beltz bat, tubarroa jarri nion eta sillina (eserlekua) zuriz tapizatu.

JONE: Makarra tipikoa izango zinen zu 16 urterekin.

Ariketa hauek Ikasbileko 1913110 atazan aurkituko dituzu

JON: Bai.. eta ile luzea nuen orduan. Gero Puch Condor bat izan nuen eta segidan NSR bat. Nik RD350-a nahi nuen, baina hura garestiegi zen, "matapijos" esaten zioten moto hari, kristoren abiadura hartzen zuen.

JONE: Ba nik ezagutu zintudanean Vespa bat zenuen

JON: Bai, eta ile motza ordurako.

JONE: Bai, ez zinen hevia...

JON: Eske, ordurako zure antzeko neska pija perfumatuak gustatzen zitzaizkidan eta horregatik erosi nuen bigarren eskuko vespa.

JONE: Askok gustatzen zitzaidan vespa hura.

JON: Ikusten? infaliblea (hutsik gabekoa) zen.

JONE: Zer diozu?

JON: Badakizu garai hartan zer esaten zen.. "El que tiene vespa tiene neska..."

JONE: Istripuaren ostetik ez naiz igo ni moto batera.

JON: Ba nik Filipinetan motoa nuen.

JONE: Ez dizu beldurrik ematen?

JON: Hasieran bai, baina horretxegatik. Badakizu istripu larria izan duen jende askok gero gidatzeari utzi egiten dio. Nik ez nuen hori gertatzerik nahi.

JONE: Ez dakit Jon, aluzinatua geratzen naiz. Gertatu zena gertatuta oraindik motorrekin horrela emozionatzea (hunkitzea)

JON: Moteroek (motorzaleek) gasolina daukagu zainetan, badakizu.

JONE: Bueno, zuk garai batean gasolina eta beste hamaika sustantzia ere bai.

JONE: Niri "en todo kaso" (izatekotan) scooter horiek gustatzen zaizkit, hirian bakarrik ibiltzeko eta gauzak eramateko tokia dutenak.

JON: Horiek ez dira motoak Jone, plastikozko patineteak dira. Nik oraingoz nire kotxe (auto) zaharrarekin konformatu beharko dut.

JONE: Honezkero "pureta" bat zarelako...

JON: Egunen batean, ahal dudanean, motoa erosiko dut berriro. Hala ere, zerbait asmatu beharko dut enbragea ongi sakatzeko, ez dakit behatz erdi honekin indarrik izango ote dudan.

JONE: Baina motoek oraindik enbragea dute?

JON: Benetako motoek bai.

JONE: Uhhh zein gogorrek zareten moteroak (motorzaleak)...

JON: Errepideko zaldunak, bikingo modernoak!

JONE: Aizu, hala ere, zure behatz hori ez al zen behatz magikoa?

JON: Bai, baina ez horretarako prezisamente (hain zuzen)... nahi al duzu kontatzea zein trikimailu egin dezakedan behatz magikoarekin ?

JONE: Baleeeee. Ez dut elkarriketa honekin jarraitu nahi.